

Motion till riksdagen 2006/07:K258

av **Karla López m.fl. (mp)**

Rösträtt för invandrare i lokala val

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en lagändring i vallagen som gör att alla invandrare behandlas lika när det gäller rösträtt i lokalval.

Motivering

I Medborgarskap i svensk lagstiftning (SOU 2000:106) föreslogs en ändring i vallagen. Enligt gällande vallag får invandrare från EU, Island och Norge rösträtt i lokala val i princip när de flyttar över gränsen. Utomeuropeiska invandrare måste däremot vänta i tre år.

När utländska medborgare fick rösträtt och blev valbara vid kommunala val under 1970-talet, var detta en viktig reform. Det krävdes att han eller hon hade varit folkbokförd tre år i följd för att få rösträtt. Det ansågs att denna treårsregel skulle skapa rimliga garantier för att den utländska väljaren dels inhämtat kunskaper i det svenska språket, dels kände till och hade förståelse för svenska förhållanden, och dels hade ett intresse inte bara för de alldeles aktuella förhållandena i kommunen utan även för de mer långsiktiga kommunala angelägenheterna. På 1990-talet ändrades reglerna för vissa utländska medborgare. Den som är folkbokförd i kommunen och senast på valdagen fyller 18 år samt är medborgare i Sverige eller i någon annan av EU:s medlemsstater (unionsmedborgare) eller i Island eller Norge har rösträtt vid val av ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige.

Riksdagen skapade i syfte att uppfylla EU:s regelverk avseende EU-medborgares rätt att rösta i lokala val därmed en åtskillnad mellan invandrare och invandrare. En läsning av dagens regler ger intrycket av att regeringen och riksdagen anser att EU-medborgare samt invandrare från Island och Norge kan anamma det svenska språket samt en förståelse för svensk lokalpolitik genom att korsa gränsen, medan invandrare från Chile, Irak, Ghana eller Kanada inte

Fel! Okänt namn på

skulle ha denna förmåga utan att vistas i landet i tre år. Det märkliga i sammanhanget är kanske inte så mycket missen på 1990-talet, utan att en ändring fortfarande inte är genomförd. Med hänsyn till rösträtt i lokalval har den gamla regeringen lagt in frågan i en ny utredning (En samlad översyn av regeringsformen, dir. 2004:96). Samtidigt har borttagningen av treårsregeln redan förespråkats av två statliga utredningar (Medborgarskap i svensk lagstiftning, SOU 2000:106, och Att vara med på riktigt, SOU 2001:48).

Under 2004 och 2005 folkbokfördes 77 149 vuxna invandrare i Sverige. Av dem hade 33 495 rätt att rösta i kommun- och landstingsvalen nu i september 2006. Det innebär att minst 43 000 personer förvägrades rösträtt i valet 2006. Detta är tredje valet i rad som denna negativa särbehandling accepteras. Vi politiker säger att vi är för lika rättigheter och möjligheter. Men här stödjer regeringen och riksdagen detta. Många ser detta glapp mellan politikernas ord och handlingar. Detta är en anledning till det utanförskap som många invandrare känner.

Därmed bör frågan brytas ur grundlagsutredningen samtidigt som ett lagförslag snarast möjligt bör läggas fram i enlighet med SOU 2000:106. Vi bör inte ha ett system där diskriminering är inbyggd i vallagen.

Stockholm den 29 oktober 2006

Karla López (mp)

Bodil Ceballos (mp)

Mehmet Kaplan (mp)

Tina Ehn (mp)

Mikaela Valtersson (mp)

Per Bolund (mp)

Esabelle Reshdouni (mp)

Thomas Nihlén (mp)